

А Ж Р И М

(даъво аризани кўрмасдан қолдириш тўғрисида)

Фарғона шахри

2021 йил 8 февраль

4-1501-2101/209-сонли иш

Фарғона туманлараро иқтисодий судининг раиси А.Рахимов раислигида, судья ёрдамчиси Н.Эралиеванинг суд мажлиси котиблигида, даъвогар вакили Х.Шомирзаев (2021 йил 4 февралдаги рақамсиз ишончномага асосан) иштирокида, Ўзбекистон Савдо саноат палатаси Фарғона вилояти ҳудудий бошқармасининг даъвогар “Fergana-Oseana” МЧЖ шаклидаги хорижий корхонаси манфаатини кўзлаб жавобгар «Яхёжон Хуршидбек» фермер хўжалигидан 27425400 сўм жарима ундириш тўғрисидаги даъво аризаси бўйича кўзғатилган иқтисодий ишни суд биносига, очик суд мажлисида кўриб чикиб қуйидагиларни,

А Н И Қ Л А Д И :

Ўзбекистон Савдо саноат палатаси Фарғона вилояти ҳудудий бошқармаси даъвогар “Fergana-Oseana” МЧЖ шаклидаги хорижий корхонаси манфаатини кўзлаб судга даъво ариза билан мурожаат қилиб, жавобгар «Яхёжон Хуршидбек» фермер хўжалигидан 27425400 сўм жарима ундиришни сўраган.

Палата ишни ўзининг иштирокисиз кўриб чиқишни сўраган.

Суд мажлисида даъвогар вакили судга ариза такдим этиб, жавобгар билан жарима борасида ўзаро келишувга эришганликлари боис, даъво аризадан воз кечишларини баён қилди.

Жавобгар фермер хўжалигидан суд мажлисига вакил келмади. Жавобгарга суд ажрими почта орқали етказилган бўлиб, бу почта хабарномаси билан тасдиқланади.

Шу боис, суд ИПК 170-моддаси учинчи қисмига мувофиқ, ишни жавобгар вакиллари иштирокисиз кўриб чиқишни мумкин деб хулоса қилди.

Суд даъвогар вакилининг тушунтиришини тинглаб, иш ҳужжатларини ўрганиб чикиб, далилларни текшириб, қуйидагиларга асосан даъво аризани кўрмасдан қолдиришни лозим топади.

Иш ҳужжатларига қараганда, даъвогар “Fergana-Oseana” МЧЖ шаклидаги хорижий корхонаси ва жавобгар «Яхёжон Хуршидбек» фермер хўжалиги ўртасида 2019 йил 2 февраль куни FO/K-03-сонли контрактация шартномаси тузилган бўлиб, ушбу шартномага мувофиқ жавобгар даъвогарга 26,3 га ер майдонида етиштириладиган жами 71,2 тонна пахта хомашёсини етказиб бериши, даъвогар эса етказиб берилган пахта хомашёси учун шартномада келишилган тартиб ва миқдорда ҳақ тўлаши лозим бўлган.

Фарғона тумани Қишлоқ хўжалиги бўлимининг 2021 йил 2 февралдаги 30-сонли маълумотномасида тарафлар ўртасида тузилган мазкур контрактация шартномаси туман бўлимида 2019 йил 2 февраль куни рўйхатдан ўтказилганлиги қайд этилган.

Жавобгар фермер хўжалиги томонидан даъвогарга жами 49940 кг пахта хомашёси етказиб берилиб, қолган 21260 кг қисми етказилмаган.

Контрактация шартномасининг 5.2-бандида “Шартномада белгиланган миқдорда ва ассортиментда, турлар бўйича муддатларда маҳсулот топширишдан асоссиз бош тортганлиги учун “Хўжалик” “Харидорга” топширилмаган маҳсулот қийматининг 30 фоизи миқдорида жарима тўлайди. Жарима харид нархига белгиланган устамалар тўланиши ҳисобга олинмаган ҳолда ўтган даврда (ой, йил чораги, йил) маҳсулотнинг

амалда шаклланган ўртача нархидан келиб чиқиб ҳисобланади. Бундан ташқари, маҳсулот тўлиқ етказиб бермаганлик натижасида юзага келган ва жарима билан қопланмаган зарарларни ҳам қоплайди” деб келишилган.

Даъвогар шартноманинг ушбу бандига асосланиб, жавобгар ҳисобидан топширилмаган 21260 кг пахта хомашёсининг амалда шаклланган ўртача нархидан келиб чиқиб, жами 27425400 сўм жарима ундиришни сўраган.

Бирок, даъвогар судга ариза тақдим этиб, унда жавобгар билан низони ўзаро келишув йўли билан ҳал этганликлари боис, даъводан воз кечишларини баён қилган.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг (кейинги матнларда ИПК деб юритилади) 107-моддаси биринчи қисми 8-бандига кўра, даъвогарнинг манфаатларини кўзлаб прокурор, давлат органи ва бошқа шахс томонидан тақдим этилган даъводан даъвогар воз кечган бўлса, суд даъво аризани кўрмасдан қолдиради.

ИПК 108-моддаси биринчи қисмида “Даъво аризасини кўрмасдан қолдириш тўғрисида суд ажрим чиқаради” деб белгиланган.

ИПК 157-моддаси иккинчи қисмида “Даъвогар ишни ҳар қандай инстанция судида кўришда тегишли суд инстанциясида ишни кўриш якуни бўйича чиқариладиган суд ҳужжати қабул қилингунига қадар даъводан тўлиқ ёки қисман воз кечишга ҳақли”, тўртинчи қисмида “Даъвонинг асосини ёки предметини ўзгартиришни, даъво талаблари миқдорини кўпайтиришни ёки камайтиришни, даъвогарнинг даъводан тўлиқ ёки қисман воз кечишини қабул қилиш ҳақида ёхуд қабул қилишни рад этиш тўғрисида ажрим чиқарилади” деб белгилаб қўйилган.

Бу ҳолатда суд даъвогарнинг даъво талабидан воз кечиши қонун ҳужжатлари талабларига зид эмаслигини ҳамда бошқа шахсларнинг ҳуқуқ ва манфаатларига путур етказмаслигини, даъводан воз кечиш ҳақидаги ариза ваколатли шахс томонидан имзоланганлигини инобатга олиб, унинг даъводан воз кечишини қабул қилишни, ҳамда даъво аризани кўрмасдан қолдиришни, даъвогар ҳисобидан ишни судда кўриш билан боғлиқ 548508 сўм давлат божини бюджетга ундиришни, 17840 почта харажати даъвогар зиммасида қолдиришни лозим топади.

Юқоридагиларга асосан, суд Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 107, 108, 157, 195-моддаларини қўллаб,

А Ж Р И М Қ И Л Д И :

Даъвогар “Fergana-Oseana” МЧЖ шаклидаги хорижий корхонасининг даъводан воз кечиши қабул қилинсин.

Даъво ариза кўрмасдан қолдирилсин.

“Fergana-Oseana” МЧЖ шаклидаги хорижий корхонасидан Республика бюджети ҳамда Суд ҳокимияти органларини ривожлантириш жамғармасига 548508 сўм давлат божи ундирилсин.

17840 сўм почта харажати даъвогар “Fergana-Oseana” МЧЖ шаклидаги хорижий корхонаси зиммасида қолдирилсин.

Ажримдан норози тараф бир ой муддат ичида шу суд орқали Фарғона вилоят судига апелляция тартибида шикоят беришга ҳақли.

Раислик этувчи:

А.Х.Раҳимов

Маъсул судья: Рахимов Акмал Хашимович

Хужжат имзоланган: Рахимов Акмал Хашимович, 08.02.2021

